

ÅRSPLAN VISTE BARNEHAGE

2023/2024

Sammen skaper vi gode opplevelser for hverandre hver dag

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.0	VELKOMMEN TIL VISTE BARNEHAGE	s 4
1.1	Presentasjon av barnehagen	s 5
1.2	Presentasjon av personalet	s 6
1.3	Visjon og plattform	s 8
1.4	Praktiske opplysninger om barnehagen	s 8
2.0	BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	s 10
2.1	Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg	s 10
2.2	Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	s 13
2.3	Barnehagen skal fremme danning	s 15
2.4	Barnehagen skal fremme læring	s 16
2.5	Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	s 17
2.6	Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	s 19
3.0	BARNS MEDVIRKNING	s 21
4.0	SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE	s 22
5.0	OVERGANGER	s 24
5.1	Når barnet begynner i barnehagen	s 24
5.2	Overgang innad i barnehagen	s 24
5.3	Overgangen mellom barnehage og skole	s 25
5.4	Overganger i hverdagen	s 26
6.0	BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET	s 27
6.1	Vurdering	s 27
6.2	Dokumentasjon	s 30
6.3	Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for de som trenger ekstra støtte	s 31
7.0	BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	s 32
7.1	Progresjon	s 32
7.2	Barnehagens digitale praksis	s 38
8.0	BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	s 39

8.1	Kommunikasjon, språk og tekst	s 40
8.2	Kropp, bevegelse, mat og helse	s 42
8.3	Kunst, kultur og kreativitet	s 44
8.4	Natur, miljø og teknologi	s 46
8.5	Antall, rom og form	s 48
8.6	Etikk, religion og filosofi	s 50
8.7	Nærmiljø og samfunn	s 52
	Trafikksikker kommune	s 54
9.0	ÅRSJUL MED TRADISJONER OG VIKTIGE DATOER	s 55
10.0	SATSINGSOMRÅDER	s 60

1.1

Presentasjon av barnehagen

Viste barnehage er en kommunal 6-avdelings barnehage, som åpnet 2006. Det er en stor, flott og moderne barnehage. Den har gode tekniske løsninger som gjør hverdagen god for både store og små. Barnehagen er tilpasset alle aldersgrupper og er selvsagt tilrettelagt for barn med funksjonshemninger. Utelekeplassen vår er stor og variert. Det er mye plass å boltre seg på for både små og store. Det finnes blant annet lekeapparater for de ulike aldersgruppene, gapahuk og fotballbinge. Barnehagen ligger i et område som innbyr til mange flotte og varierte turer.

Vi bruker MyKid som kommunikasjonsverktøy. Der legger vi ut bilder, dagen i dag, månedsplaner mm. Dere får info om pålogging når barnet deres starter opp.

1.2

Presentasjon av personalet

Styrer: Ann Kristin Andersen, 100%

Assisterende styrer: Bente Serigstad, 50%

Pedagogisk leder:

Ragnhild Middelthon

Bjørg Reidun Nising

Eva Skartveit

Monica Meland

May Britt Hansen

Louise Sande

Morten Waage

May-Liss Vikeså

Miljøterapeut:

Kathrine Rist Ertslund

Ingrid Haakanes

Fagarbeider:

Bente Selvig Moe

Elisabeth Hamre Johannessen

Linda Kvaløy Bø

Kristine Odland

Gro Halseth

Eirin Tumert

Camilla Meland

Assistent:

Gunn Tove Egeli

Elin Reinskau Olsen

Kathrine Grieg

Rena Melisa Sande

Ida Berge

Ekstra ressurs:

Tone Øverland Ladstein

Linda Mathisen

Lærling:

Elise Michalsen Hetland

1.3

Visjon og plattform

VISJON VISTE BARNEHAGE

"Sammen skaper vi positive opplevelser for hverandre hver dag."

Visjon Randaberg kommune	"Sammen skaper vi den grønne landsbyen" Verdiord: Aktiv – attraktiv - inkluderende
Felles plattform Randabergbarnehagene	«I Randaberg barnehagene skal barna oppleve tilhørighet og fellesskap, lek og læring – sammen med kompetente voksne»

1.4

Praktiske opplysninger om barnehagen

Åpningstidene

Barnehagen har åpent mandag-fredag kl 07.15 til 16.30 hele året. Julaften, nyttårsaften og onsdag før påske har barnehagen stengt.

Barna skal ha minimum 4 uker ferie i løpet av barnehageåret. 3 uker skal være sammenhengende ferie i perioden 1.juni til 30.september. Barnehagen holder stengt uke 28 og 29.

Planleggingsdagene kan regnes som den 4.ferieuken.

9 timer pr. dag er maksimal oppholdstid i barnehagen for barna.

Planleggingsdager

Barnehagen holder stengt 5 dager i løpet av året på grunn av planlegging for personalet.

For barnehageåret 2023/2024 er følgende dager satt av til dette:

Mandag 15.august 2023

Tirsdag 16.august 2023

Fredag 17.november 2023

Tirsdag 2.januar 2024

Fredag 10.mai 2024

Dagsrytmen

07.15: Barnehagen åpner

08.00-08.45: Frokost

09.30: Morgensamling

9.45: Aktiviteter/lek ute/inne

11.00: Samling

11.15: Lunsj

11.45: Sove/hviletid for de minste lek/aktiviteter ute/inne

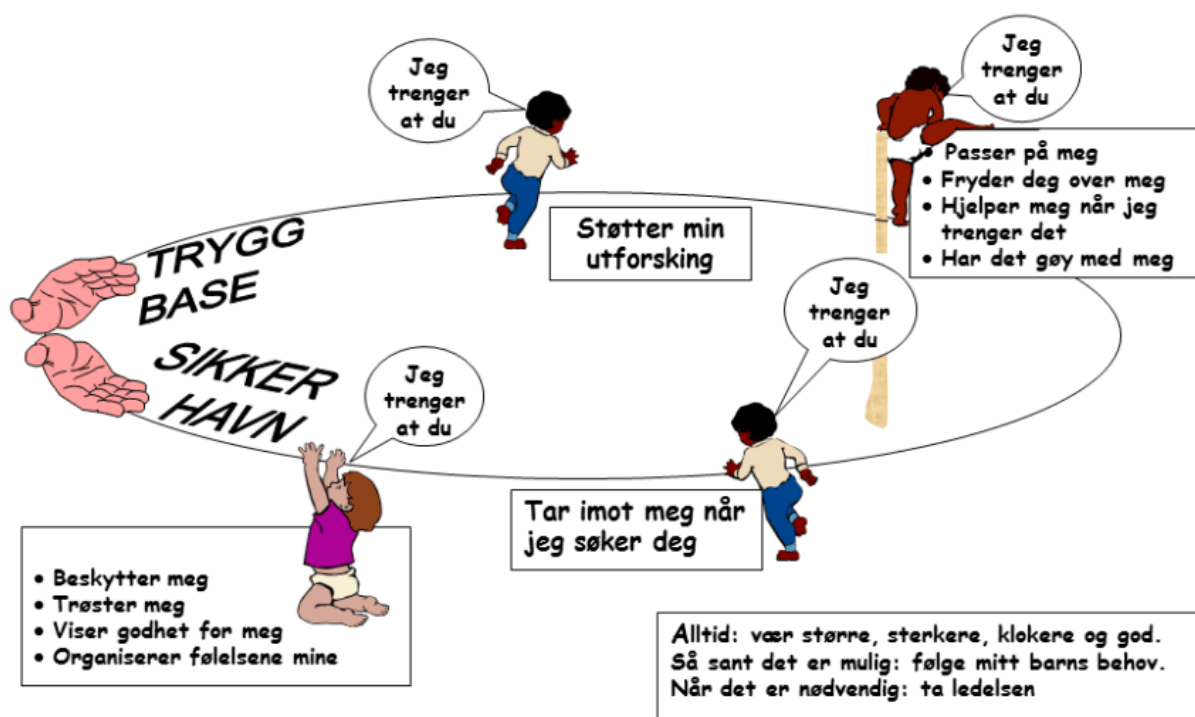
14.30: Fruktmåltid

16.30: Barnehagen stenger

2.0

BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

2.1 Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre»

(Rammeplanen s 19)

Rammeplanen sier blant annet at personalet skal	<ul style="list-style-type: none"> - legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre - sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen - møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn - Bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre
--	--

Vi i Viste barnehage skal	<ul style="list-style-type: none"> - ha ansvar for å bygge gode relasjoner med barna fra de starter i barnehagen - ha ansvar for å legge til rette for god relasjonsbygging mellom barn - være varme og grensesettende voksne (autoritativ voksen, se figur under) - møte barna med varme og trygghet når de kommer om morgenen - Ha fokus på at barna utvikler sosial kompetanse
----------------------------------	--

VOKSENSTILER

AUTORITÆR VOKSENSTIL

MYE KONTROLL OG LITE VARME

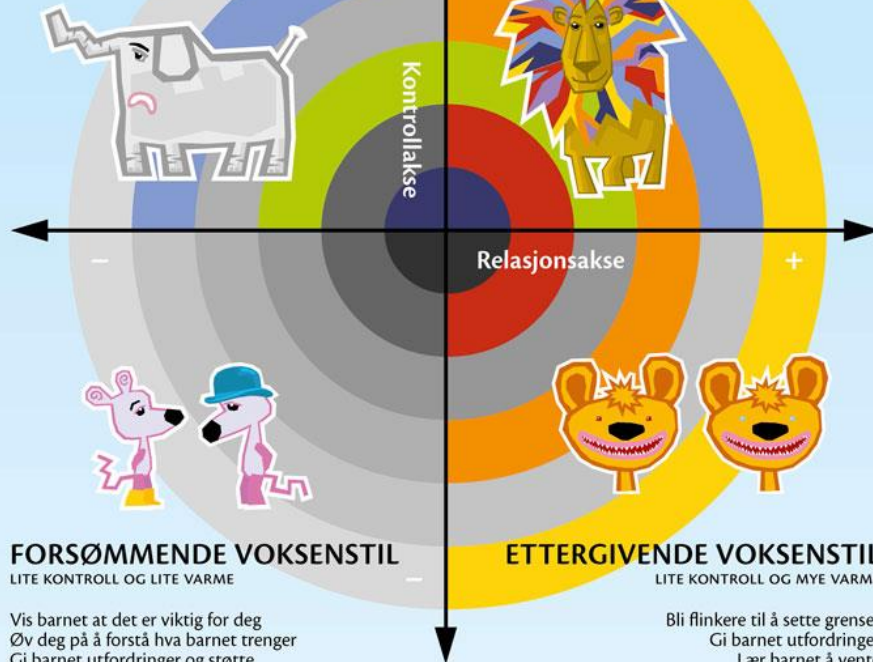
Gi mer nærhet
Støtt barnets gode sider
Vær barnets veileder

VARME OG GRENSESETTENDE VOKSNE

MYE KONTROLL OG MYE VARME

Finn balansen mellom varme og kontroll
Gi trygghet og gode rammer
Vær en forutsigbar voksen

FORSØMMENDE VOKSENSTIL

LITE KONTROLL OG LITE VARME

Vis barnet at det er viktig for deg
Øv deg på å forstå hva barnet trenger
Gi barnet utfordringer og støtte

ETTERGIVENDE VOKSENSTIL

LITE KONTROLL OG MYE VARME

Bli flinkere til å sette grenser
Gi barnet utfordringer
Lær barnet å vente

2.2 Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

“Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal skape gode leke vilkår for å stimulere til vennskap og barnas egen kultur. Det er viktig at alle barn opplever glede, humor, spenning og engasjement gjennom leken både alene og sammen med andre.”

(Rammeplanen s 20)

Rammeplanen sier blant annet at personalet skal	<ul style="list-style-type: none">- observere, analysere, støtte og delta i, og berike leken på barnas premisser- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken
--	--

Vi i Viste barnehage skal	<ul style="list-style-type: none">- være tilstedeværende og pålogga voksne i lek som observerer, veileder, oppmuntrer og inspirerer- være aktive voksne i uteleken- organisere i lekegrupper inne, slik at barna får god nok plass, konsentrasjon muligheter og får gode muligheter til å etablere og utvikle vennskap- Jobbe kontinuerlig med å skape gode og inspirerende lekemiljøer på barnas premisser- Ha fokus på inkludering og samarbeid blant barna
----------------------------------	---

2.3 Barnehagen skal fremme danning

«Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur..... Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet»

(Rammeplanen s 21)

Rammeplanen sier blant annet at personalet skal	<ul style="list-style-type: none">- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
--	--

Vi i Viste barnehage skal	<ul style="list-style-type: none">- ha fokus på at alle skal bli hørt både i samlinger og i hverdagssituasjoner- ha samtaler med barna der vi vektlegger undring, fakta og meninger- anerkjenne og bekrefte barnets følelser- Ha fokus på utvikling av sosial kompetanse
----------------------------------	---

2.4 Barnehagen skal fremme læring

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre»

(Rammeplanen s 22)

Rammeplanen sier blant annet at personalet skal	<ul style="list-style-type: none">- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement- Legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser
--	--

Vi i Viste barnehage skal	<ul style="list-style-type: none">- ta barnas interesser på alvor og undre oss sammen- følge progresjon målene vi har satt oss (se lenger bak i årsplanen)- legge til rette for mangfold av aktiviteter; eks tur, forming, språk og lek- legge til rette slik at hvert enkelt barn får oppleve mestring og utvikling
----------------------------------	---

2.5 Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill»
(Rammeplanen s 22)

Barnehageloven har et kapittel som omhandler psykososialt barnehagemiljø.

§41: nulltoleranse og forebyggende arbeid

§42: plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

§43: skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn

Rammeplanen sier blant annet at personalet skal	<ul style="list-style-type: none">- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre
--	--

Vi i viste barnehage skal	<ul style="list-style-type: none">- sørge for at alle barn har et trygt og godt barnehagemiljø.- For å sikre det er det viktig at vi skal:<ul style="list-style-type: none">• være tilstedeværende og pålogga voksne ute og inne• være voksne som har kunnskap om mobbing og vet hvordan vi skal avdekke dette• hjelpe barna med å reflektere over egne og andres handlinger i ulike situasjoner• jobbe med følelser, både i samlinger, prosjekt og hverdags situasjoner• ha samtaler med barna om hvordan de har det i barnehagen
----------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none">• ha «venneprosjekt» med 3-5 åringene i løpet av høsten• følge «Handlingsplan mot mobbing» og “Veileder for å forebygge krenkelser, vold og overgrep mot barn• forebygge, avdekke og håndtere mobbing• ha et felles prosjekt på tvers av alle avdelinger• bruke ordet “lekevenn” fremfor bestevenn <p>- Følge aktivitetsplikten hvis en får mistanke eller oppdager at barn ikke har det trygt og godt</p>
--	--

2.6 Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening».

(Rammeplanen s 23)

Rammeplanen sier blant annet at personalet skal	<ul style="list-style-type: none">- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjonen med alle barn- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
--	---

Vi i Viste barnehage	<ul style="list-style-type: none">- har definert hva vi legger i et godt språkmiljø er og skal arbeide for at alle barn får det hver dag.- For å klare det skal vi:<ul style="list-style-type: none">• ha språksamlinger med bruk av konkrete• lese bøker i store og små grupper• være tilstedeværende voksne som bekrefter barnas verbale og non-verbale uttrykk• ha fokus på hverdagssamtaler med barn• være gode rollemodeller som bruker språket aktivt sammen med barna, samtidig som vi lytter• hjelpe og støtte barn som har ulike type språkvansker/utfordringer• fylle ut TRAS på barn ved behov• bruke tegn-til-tale i hverdagen
-----------------------------	--

3.0 BARNES MEDVIRKNING

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virke , jf. barnehageloven §1 og §3, Grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon art 12 nr 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet.

(Rammeplanen s 27)

Medvirkning er et av satsningsområdene i «En god plan». De har blant annet tatt følgende ut i fra Grunnloven: «*De har rett til å bli hørt i spørsmål som gjelder dem selv, og deres mening skal tillegges vekt i overensstemmelse med deres alder og utvikling.*»

Vi voksne må være bevisst på barns uttrykksformer, og sørge for at de yngste barna og de som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale også blir hørt. Det er viktig at vi er voksne som er tilstede og deltakende, der vi oppmuntrer barna til å uttrykke seg og anerkjenner deres meninger og tanker.

Vi i Viste barnehage skal	<ul style="list-style-type: none">- være deltakende voksne i samtaler og lek- ta barnas signaler med i bestemmelser der det er mulig; eksempel lekegrupper, aktiviteter, turmål, samling, lekemiljø- ta barna på alvor- Støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær- Gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter
----------------------------------	---

4.0

SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE

Individnivå

”Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf barnehageloven §1.”

(Rammeplanen s 29)

Vi i Viste barnehage skal:	<ul style="list-style-type: none">- i samarbeid med foreldre ha et felles ansvar for barns trivsel og utvikling, med fokus på barns beste- arbeide for at foreldre skal oppleve barnehagen som en god plass for barnet- legge til rette for foreldremøter og foreldresamtaler, slik at en oppretter dialog og godt samarbeid- være imøtekommende, lydhøre og legge til rette for at foreldre skal medvirke til dagen i barnehagen- være tilgjengelige for foreldre i hente- og bringesituasjon, eller sette av tid så snart som mulig dersom det ikke er mulig der og da- ha som mål å få til gode foreldresamtaler. Gjennom disse skal vi tydelig vise barns progresjon og utvikling, samt gjennomgå de ulike foreldrestilene- Gi foreldre informasjon om veiledning gjennom Barnehagelaget
-----------------------------------	--

Gruppenivå

“Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø”

“Samarbeidsutvalget skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foreldrene.

(Rammeplanen s 30)

Lov om barnehager sier dette om samarbeidsutvalget: *“...er et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehage, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene. Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget.*

Foreldrerådet:

- alle foreldre i barnehagen,

Foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU):

- felles for alle avdelinger
- Hver avdeling velger hvert år en representant som går inn i FAU, samt en vara

Samarbeidsutvalg (SU):

- Hvert barnehageår velges det to representanter blant foreldrene til samarbeidsutvalget (velges på FAU møtet)
- Samarbeidsutvalget har møter ca 2 ganger i året, der det tas opp saker ang fastsetting årsplan, budsjett, personalsituasjon, brukerundersøkelser med mer.

5.0

OVERGANGER

«En god plan» vektlegger de gode overgangene. De sier blant annet at «Overganger må oppleves som trygge, forutsigbare og tilpasset det enkelte barn/unges behov. Det er vårt ansvar å legge til rette for gode overganger, og ha fokus på de utfordringer det innebærer.» Dette tar vi med oss inn i vårt arbeid med overganger; både fra hjem/barnehage, innad i barnehagen og barnehage/skole.

5.1

Når barnet begynner i barnehagen

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen».

(Rammeplanen s 33)

Vi i Viste barnehage skal	<ul style="list-style-type: none">- 3 besøksdager for nye barn 1-3 år i mai/juni- Arrangere besøksdag for nye barn mellom 3-5 år en ettermiddag i mai/juni, sammen med foreldre- Sette av 5 dager med foreldreaktiv tilvenning- Lære barn og foreldre og kjenne, bygge gode relasjoner
----------------------------------	---

5.2

Overgang innad i barnehagen

«Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personalet når de bytter barnegruppe».

(Rammeplanen s 33)

Vi i Viste barnehage skal	<ul style="list-style-type: none">- Sette sammen grupper ut i fra det enkelte barns behov og gruppe- Starte tilvenning fra liten/stor i mai når avdelingene for året etter er bestemt- Arrangere besøksdag for barn som skal bytte avdeling en ettermiddag i mai/juni, sammen med foreldre- Overgangsobjekt fra liten til stor avdeling i form av en kjent sang og et kjent eventyr
----------------------------------	--

5.3

Overgangen mellom barnehage og skole

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.de eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen».

(Rammeplanen s 33)

Vi i Viste barnehage skal	<ul style="list-style-type: none">- følge opp skolestarterne- gi et skoleforberedende tilbud for de som går siste året i barnehagen- ha "sjøstjernegruppe" 1 gang i uken med skoleforberedende aktiviteter- gi et tilbud om å bli rosaruss. Dette er med på å gi barna en god og minnerik avslutning på barnehagetiden- kalle inn til foreldremøte for skolestartere i januar/februar. Her gir en bla info om skolens rutiner frem mot skolestart, samt hva som er skolens forventninger- fylle ut "Barnas stemme" som leveres til skolen. Her får barna mulighet til å blant annet si noe om deres tanker for skolestart- Overgangsobjekt fra barnehage til skole; sang, eventyr og regeltekst som er kjent for alle barn og som skolen tar i bruk
----------------------------------	---

5.4

Overganger i hverdagen

Det er mange overganger i barnehagehverdagen, bla fra lek til måltid, mellom ulike aktiviteter, fra måltid til garderobe.

Vi i Viste barnehage skal	<ul style="list-style-type: none">- skape trygghet for barna i alle overganger- lage rutiner; slik at det blir forutsigbart og trygt for barna. De vet hva som skal skje, og da blir det lettere for de- være tilstede og pålogga, slik at vi ser det enkelte barn og legge til rette for at overgangen blir best mulig- være tett på, slik at en kan veilede barna i situasjonen
----------------------------------	--

6.0

BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

6.1 Vurdering

Vurdering av vårt arbeid i barnehagen er veldig viktig. Vi vurderer etter hver måned/hvert prosjekt. Hver avdeling vurderer måneden som har gått, både med tanke på tema og barnegruppen. Ut ifra det finner en ut hvordan en skal jobbe videre. Avdelingene leverer og inn halvårs- og helårsvurderinger. Dette for at vi skal vite om vi er på rett vei, eller om vi må gjøre endringer underveis. Vurdering blir og jevnlig tatt opp som tema på personalmøter og pedagogmøter.

Vurdering av arbeidet er også et tema i brukerundersøkelse, medarbeidersamtaler, foreldremøter og samarbeidsutvalgsmøter.

Kvalitetskryss er et eksempel på skjema en kan bruke når en vurderer endt prosjekt.

MÅNEDSVURDERING

FAG (eks fagområder, satsning, tema)	
BARN (eks enkeltbarn og gruppe) Utvikling/læring Trygt og godt bhg miljø	
VOKSNE (eks voksenrollen, tilrettelegging, fravær, samarbeid, kommunikasjon, både avd og på huset)	
RUTINER (eks overgangssituasjoner, samling, måltid)	
ANNET	

KVALITETSKRYSS

Hva (mål, bruk rammeplan og årsplan)

Hvordan (beskrivelse av aktivitet)

Hvorfor (kobles til mål og aktivitet)

Evaluering: bruk kvalitetskrysset under

Hva fungerte godt?	Hvorfor?
Hva bør fungere bedre?	Hvordan?
Hva skal jeg gjøre annerledes?	

6.2 Dokumentasjon

“Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.”

(Rammeplanen s 39)

Vi i Viste barnehagen skal	<ul style="list-style-type: none">- dokumentere læringsprosesser i små og store prosjekt. Prosjektene vil ha et mål, men målene kan endres underveis avhengig av barnas og de voksnes tanker og undringsprosesser- når det er behov for å gi enkeltbarn et tilrettelagt tilbud dokumenterer en enkeltbarns trivsel og utvikling- være oppmerksomme på hva og hvordan barna tenker og handler, hvordan de lærer og hva de er interessert i til enhver tid. Det gir oss også mulighet til å finne ut om barna trenger nye utfordringer eller påfyll av annen kunnskap.
-----------------------------------	--

6.3 Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

“Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder” (Rammeplanen s 40)

Vi skal se til at alle barn får tilrettelegging om de trenger ekstra støtte, både sosialt, pedagogisk eller fysisk. Om en tenker at behovet ikke dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet opplyser vi foreldrene om retten til å kreve en sakkyndig vurdering.

Vi har lagd oss en rutine for hvordan vi i Viste barnehage arbeider når vi tenker at barn kan ha behov for ekstra hjelp og støtte innenfor det allmennpedagogisk tilbudet.

RUTINE	
<i>Dokumentere behov</i>	Det er viktig at vi innhenter mest mulig dokumentasjon, blant annet i form av observasjoner og ulike observasjonsskjema (eksempel TRAS, Mio, Alle med). Hvis foreldre gir samtykke vil vi ved behov ta opp dette i månedsmøte med PPT eller tverrfaglig møte.
<i>Foreldresamtale</i>	Pedagogisk leder kaller inn til foreldresamtale, hvor dokumentasjonen og saken blir lagt frem. Sammen med foreldrene vil pedagogisk leder komme frem til veien videre.
<i>Veien videre</i>	Barnehagen tilrettelegger ut i fra det allmennpedagogiske tilbudet og med de ressursene en har i grunnbemanning. Det blir lagd en mål- og tiltaksplan. Denne vurderes og justeres etter barnets behov og utvikling. Om ikke barnets behov blir dekket her, vil en sammen med foreldre ta kontakt med aktuell instans for videre henvisning (eks PPT, fysioterapeut).

7.0 BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER

7.1 Progresjon

“Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang”

(Rammeplanen s 44)

Rammeplanen sier blant annet at personalet skal	<ul style="list-style-type: none">- planlegge og tilrettelegge for progresjon for alle barn- bidra til mestringsopplevelse- bidra til at alle har noe å strekke seg etter
--	---

Under kap 8.0 “Barnehagens fagområder” vil det stå progresjonsmål under hvert fagområde. I tillegg har vi lagd oss progresjonsmål i forbindelse til ulike hverdagsaktiviteter.

Måltid	
1-2 år	<ul style="list-style-type: none"> - vaske hendene før måltid med hjelp fra en voksen som hjelper de med å vise rett mengde såpe og hvordan en vasker hendene - lære hverdagsord knyttet til måltidssituasjonen - Bli sett og bekreftet på det nonverbale og verbale språket - lære seg hva kopp, tallerken og bestikk skal brukes til - lære å vente på tur med voksen tett på - takke for maten med hjelp fra voksne
2-3 år	<ul style="list-style-type: none"> - mer selvstendig under håndvask - bruke hverdagsord knyttet til måltid - kaste papiret i bosset og skru av vannet etter håndvask - øver på å smøre pålegg på skiva - øve på å formidle hvilket pålegg de ønsker og be om at noen sender - sette tallerken, kopp og bestikk i oppvaskmaskinen etter måltidet
3-4 år	<ul style="list-style-type: none"> - vasker seg på hendene før måltid ved påminning - øver seg på å finne rett mengde såpe, og tilstrekkelig vask under vann til såpen er borte - øver seg på å tørke hendene til de er tørre - øve på å smøre pålegg på skiva - voksen lære bort hva som er rett mengde og antall pålegg - takke for maten - etter oppfordring fra voksne - øve på å helle melk i koppen ved hjelp av en voksen - øve på å sende pålegg når noen ber om det - øve på å svelge ned mat før en snakker - øve på å tygge med munnen igjen
4-5 år	<ul style="list-style-type: none"> - vasker hendene før måltid uoppfordra fra de voksne - vite hvor mye såpe en trenger; et trykk er nok - øve seg på å bruke passende mengde papir etter håndvask - kan navn på pålegg og kan be om å få tilsendt ved behov
5-6 år	<ul style="list-style-type: none"> - smøre skiva selv - kunne beregne rett mengde pålegg på skiva - helle melk i koppen selv - rydde i oppvaskmaskinen etter måltidet - takke for maten – uoppfordret - sender pålegg om noen ber om det - svelge ned før en snakker og tygge med munnen igjen

Garderobe/ ytterklær	
1-2 år	<ul style="list-style-type: none"> - vet hvor plassen sin med klær og fottøy er - lære å sette skotøy på plassen sin - kan ta av og på seg lue - prøver å dra opp og ned glidelåsen med hjelp fra de voksne
2-3 år	<ul style="list-style-type: none"> - de som klarer og vil, prøver å kle av og på seg - barna skal vite hvor plassen sin er - trene på påkledning av jakke, votter og ellers yttertøy - sette fottøy på plassen sin
3-4 år	<ul style="list-style-type: none"> - barna skal klare å kle på seg enkle plagg, som f eks varme klær, lue, dress og regnbukse - trene på påkledning av jakke, votter og ellers yttertøy - trå ned i fottøy selv - prøve selv å få bukse/dress utenpå støvler, og ha på strikk under - kle av seg ytterklær når de kommer inn - trene på å henge opp yttertøy - trene på å finne seg en rolig aktivitet, mens de venter på at alle skal komme inn
4-5 år	<ul style="list-style-type: none"> - finner en rolig aktivitet, mens de venter på at alle skal komme inn - klarer å finne frem klær de trenger, med hjelp fra dagstavlen - klarer å kle på seg ytterklær når vi skal ut - ber en voksen om hjelp om det er noe en ikke klarer - klarer å kle av seg yttertøy når de kommer inn
5-6 år	<ul style="list-style-type: none"> - barna skal være med å vurdere hvor mye klær de trenger etter hvilket vær det er ute - klarer å ta bukse/dress utenpå støvler og ha på strikk under - ta igjen glidelås på jakke og dress - henge opp yttertøy og sette på plass fottøy på plassen sin

Stell / toalett	
1-2 år	<ul style="list-style-type: none"> - bli trygge i stellesituasjonene. Tørre å ligge på stellebordet, evt stå og skifte bleie - de som kan gå, går på badet selv ved stell, bleieskift og dogåing - får prøve å gå på do selv om de vil - vasker hendene sammen med en voksen som hjelpe de med å vise rett mengde såpe og hvordan en vasker hendene
2-3 år	<ul style="list-style-type: none"> - blir oppfordra til å prøve å gå på do - kaste papiret i bosset og skru av vannet - de som har sluttet med bleie øver seg på å kjenne etter når de må på do, og gi en voksen beskjed om det
3-4 år	<ul style="list-style-type: none"> - øver seg på å kjenne etter når de må på do, og gi en voksen beskjed om det - øver seg på å finne rett mengde såpe, og tilstrekkelig vask under vann til såpen er borte - øver seg på å tørke hendene til de er tørre
4-5 år	<ul style="list-style-type: none"> - prøver å tørke seg, vasker seg på hendene ved påminning - trykker på do og lukker ring når de er ferdig på do - øve seg på å bruke passende mengde papir etter håndvask - barna vet at når det er turdag går de på do før påkledning
5-6 år	<ul style="list-style-type: none"> - øver seg på å tørke seg selv - tar passe mengde toalettpapir - treffe doskålen når de er på do - går uoppfordra på do når de kjenner at de må - vasker hendene etter at de har vært på do uoppfordra fra de voksne - vite hvor mye såpe en trenger; et trykk er nok etter et vanlig dobesøk

Sosial kompetanse	
1-2 år	<ul style="list-style-type: none"> - Barn lære følelser ved at voksne setter ord på barnets og andres følelser; sint, glad, trist og redd - Lære hvordan er bruker leker ved hjelp av en voksen; eks hvordan lese i en bok, bilen skal kjøres / ikke kastes - Kan bidra i ryddetid (Bruke ryddesang) - Dele leker ved at voksne fysisk hjelper - Leke borte-titt-tei lek - Være med i samlingsstund - Vise glede når du møter andre - Forstå hverdagsord avdelingen fokuserer på med tegn til tale - Barnet tar kontakt nonverbalt med andre - Barnet kan uttrykke nonverbalt meninger og opplevelser i her-og-nå situasjoner - Å vise glede og engasjement i samspill med andre barn - Delta på sangleker, som for eksempel trille, trille ballen - Øve på å vente en kort stund ved voksen støtte - Leke med ledige leker ved voksen støtte - Barnet gjenkjenner rutiner på avdeling
2-3 år	<ul style="list-style-type: none"> - Barnet kan etter hvert setter ord på egne følelser ved hjelp av voksne; følelsene sint, glad, trist og redd - Kan rydde ved voksenstøtte - Lære forskjell på "mitt og ditt" og at en ikke skal ta andre sine ting; eks sko, ting i hyllen - Delta i samlingsstund - Dele leker når voksen ber om det - Leke sammen med andre med voksen veiledning - Barnet kan si vanlige høflighetsfraser som "Hei, takk, god morgen, kan eg få? Osv." ved at voksne oppfordrer - Barnet tar kontakt verbalt med andre - Barnet kan sette ord på enkelt hendelser som har skjedd ved at voksne spør - spørre om å bli med i lek ved at en voksen hjelper - Vente på tur med voksen støtte - Når leker er opptatt, finne noe annet å holde på med – ved at voksne veileder - Ta imot og gjennomføre korte og konkrete beskjeder ved at voksne er tett på

3-4 år	<ul style="list-style-type: none"> - Svare når en voksen sier god morgen - dele med seg etter oppfordring og veiledning av en voksen - sette ord på egne følelser; sint, glad, trist og redd - trøste andre ved voksen veiledning - invitere andre barn med I lek ved voksen støtte - Takke for maten ved hjelp av voksen - si takk for I dag, hadet etter at voksen sier det - kjenne igjen situasjoner der barna trenger voksen støtte - vente på tur; samling og vask av hender - svare når andre barn spør om å leke - ytre seg på en positiv måte; Eks: "Kan du hjelpe meg?", "Kan jeg få?" "Kan du sende melken?" - spørre om å leke med andre ved voksen støtte - rydder uoppfordret - vet lekens funksjon og bruker de på rett mate - tar imot og gjennomføre korte og konkrete beskjeder fra voksne
4-5 år	<ul style="list-style-type: none"> - si takk for i dag / hade - si takk for maten - delta i problemløsning ved hjelp av voksen
5-6 år	<ul style="list-style-type: none"> - hjelpe barn hvis en ser at de trenger hjelp - regulere følelser ved hjelp av voksen - sette ord på andres følelser - -dele uoppfordret - invitere med I lek uoppfordret - I stor grad løse konflikter selv - -si god morgen til alle som kommer inn på avdelingen - akseptere at alle barn I gruppa er din turvenn/lekevenn - -lære seg turtaking I spill og regel lek - ta andres innspill I lek - spørre om å leke

7.2 Barnehagens digitale praksis

“Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring..... Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna.”

(Rammeplanen s 44)

Rammeplanen sier blant annet at personalet skal	<ul style="list-style-type: none">- utøve digital dømmekraft- legge til rette for utforsking, lek og læring gjennom digitale uttrykksformer- sammen med barna utforske bruk av digitale verktøy
--	---

Vi i Viste barnehage skal	<ul style="list-style-type: none">- bruke bilder og videoer sammen med barna, i små og store prosjekter- sammen med barna være kreative og skapende gjennom digitale uttrykksformer- ta i bruk digitale verktøy vi har i vårt pedagogiske arbeid; eks ipad, croomebook- bruke MyKid som informasjonskanal ut til foreldre- lære oss hvordan vi kan bruke digital praksis i hverdagen; eks qr-kode, skattejakt, digitalt mikroskop, lage film
----------------------------------	--

8.0

BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

Den nasjonale rammeplanen for barnehagen inneholder 7 fagområder:

Kommunikasjon, språk og tekst

Kropp, bevegelse, mat og helse

Kunst, kultur og kreativitet

Natur, miljø og teknologi

Antall, rom og form

Etikk, religion og filosofi

Nærmiljø og samfunn

På de neste sidene kan dere se litt mer om hvordan vi vil jobbe med disse fagområdene i Viste barnehage.

8.1 Kommunikasjon, språk og tekst

«Barnehagen skal bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og ulike kommunikasjonsformerPersonalet skal invitere til utforsking av både muntlige språk og skriftspråk»

(Rammeplanen s 46-47)

Rammeplanen sier blant annet at barnehagen skal bidra til at barna	<ul style="list-style-type: none">- uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter- bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter- videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd
---	--

Vi i Viste barnehage skal	<ul style="list-style-type: none">- ha med oss konkrete i samlingene, som et hjelpemiddel i språkstimuleringen- fortelle eventyr, synge, ha sangleker, rim og regler for språklig inspirasjon- lese og tilby aldersadekvate bøker- bruke språket aktivt med barna i rutine og hverdagssituasjoner- være gode språklige forbilder i lek og aktiviteter med barna- lage bokstavlyder og forme/lage bokstaver ved hjelp av kroppen, kitt og pinner- bruke tegn-til-tale i hverdagen- Ta utgangspunkt i barnas interesser og tanker når en arbeider med språkutvikling
----------------------------------	---

Progresjon	
1-2 år	Få erfaringer med hverdagsord i rutinesituasjoner
2-3 år	Bli kjent med rim, regler og sanger
3-4 år	Få erfaringer med eventyr og fortellinger og oppmuntre barna til aktivt å være med i samling
4-5 år	Legge til rette for for lekeskriving / lekelesing

5-6 år

Leke med språket; eks rime, framlyd, klappe stavelser

8.2 Kropp, bevegelse, mat og helse

«Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. Barnehagen skal bidra til at barna bli kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser».

(Rammeplanen s 49)

Rammeplanen sier blant annet at barnehagen skal bidra til at barna	<ul style="list-style-type: none">- opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt- blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold
---	--

Vi i Viste barnehage skal	<ul style="list-style-type: none">- la barna få utfolde seg grovmotorisk i barnehagens uteområde og på turer, både gjennom frilek og styrte aktiviteter- bruke fellesrommet til både planlagte og spontane aktiviteter som for eksempel hinderløype, dans til musikk, sangleker og ballspill- legge til rette for at måltider og matlaging bidrar til måltidsglede, deltakelse, samtaler og fellesskapsfølelse hos barna- sette navn på ulike kroppsdeler og bevisstgjøre hva de ulike sansene brukes til- lære barna gode rutiner for hygiene f.eks. vaske hendene før måltidene og etter toalettbesøk- Ha fokus på motorikk og sanser, vi har månedlige mål med oss på tur- La barna bli trygge på egen kropp, og sette grenser for egen kropp og respektere andres grenser- Skal snakke om kropp, vold og overgrep sammen med barna
----------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Vite hva en skal gjøre om en oppdager barn som har blitt utsatt for vold og/eller overgrep
--	--

Progresjon	
1-2 år	Kjenne til ulike sang – og bevegelsesleker
2-3 år	Kunne navnet på ulike kroppsdelene og bli bevisst våre sanser
3-4 år	Tur i ulendt terreng og rulle i bakke
4-5 år	Bli med på en hinderløype hvor hele kroppen blir brukt, fokus på vestibulærsansen
5-6 år	Fokus på finmotoriske aktiviteter

8.3 Kunst, kultur og kreativitet

«Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid.

Barna skal støttes i å være aktive og skape sine egne kunstneriske og kulturelle uttrykk.

Fagområdet omhandler uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design.»

(Rammeplanen s 50)

Rammeplanen sier blant annet at barnehagen skal bidra til at barna	<ul style="list-style-type: none">- tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede- møter et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og utforsker og deltar i kunst- og kulturopplevelser med andre- opplever glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet
---	--

Vi i Viste barnehage skal	<ul style="list-style-type: none">- legge til rette for spennende og varierte formingsaktiviteter. Vi bruker forskjellig materialer som maling, ark, papp, isopor, glass, fjær og perler. Vi klipper, limer og bygger- dokumentere barnas produkter, gjennom utstillinger og bilder på veggen. Dette gjør vi for at barna skal få oppleve glede og mestring ved å se deres arbeid bli positivt omtalt i barnehagen- samle inn naturmateriale som vi bruker i de estetiske fagene. For eksempel bruker vi pinner, skjell, kongler og steiner som formingsmaterieill- motivere barna til å bli kjent med ulike former for estetisk utfoldelse, som for eksempel dans, musikk (sang, spille med ulike instrumenter, musikk samling med
----------------------------------	--

	musikkpedagog) og drama (dramatisering av eventyr)
--	--

Progresjon	
1-2 år	Fingermaling
2-3 år	Bli kjent med musikkinstrumenter
3-4 år	Få positiv omtale av eget kunstverk, og det skal henges opp
4-5 år	Få mulighet til å fremføre en ting for andre
5-6 år	Dramatisere

8.4 Natur, miljø og teknologi

«Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider. Barnehagen skal legge til rette for at barna skal få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring.»

(Rammeplanen s 52)

Rammeplanen sier blant annet at barnehagen skal bidra til at barna	<ul style="list-style-type: none">- får gode opplevelser med friluftsliv året rundt- får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lærer av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen
Vi i Viste barnehage skal	<ul style="list-style-type: none">- bruke nærmiljøet aktivt på tur, minst en gang i uken. Vi er ute hele året, og da kler vi oss etter årstidene og været- finne og lære om dyr i og ved sjøen, insekter, trær og blomster. Vi leter etter krabber på stranda, ser etter insekter, fugler og andre dyr. Vi lærer hva de heter, og vi snakker om hvordan vi skal være snille med dyrene. Vi plukker epler og bær om høsten- undre oss sammen med barna, for eksempel om at vann blir til is, og at snøen smelter og blir til vann når den kommer inn. Vi snakker også om hvorfor bladene detter av trærne når det blir høst- leke og kose oss i naturen. Vi vasser på stranda, klatrer i trær, ruller i bakker, leker med steiner, pinner og kongler, kikker på sauer og gjemmer oss i busker- lære oss å ta vare på naturen. Vi rydder etter oss når vi har vært på tur, og vi plukker opp søppel som vi finner i barnehagen- vi deltar på den «nasjonale strandryddedagen»

Progresjon	
1-2 år	Delta på turer i nærmiljøet og få kjennskap til dyrelivet rundt oss
2-3 år	Snakke om og erfare ulike typer værforhold
3-4 år	Plukke søppel på tur
4-5 år	Barna skal lære at å ta vare på jorden og at våre handlinger får konsekvenser for fremtiden. Lære å ta vare på blomster, dyr og trær vi har og finner i barnehagen.
5-6 år	La barna delta på fysikk- og kjemi eksperiment

8.5 Antall, rom og form

«Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv.»

(Rammeplanen s 53)

Rammeplanen sier blant annet at barnehagen skal bidra til at barna	<ul style="list-style-type: none">- leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på- erfarer størrelser i sine omgivelser og sammenligner disse- bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse- undersøker og gjenkjenner egenskaper ved former og sorterer dem på forskjellige måter
---	---

Vi i Viste barnehage skal	<ul style="list-style-type: none">- styrke barnas nysgjerrighet og matteglede, ved å undre oss rundt matematiske begreper i hverdagen- bruke spill, musikk, bøker, digitale verktøy, naturmaterialer, formingsmateriell, klosser, eventyr, leker og utstyr- bruke blant annet telling ved at vi teller hverandre i samling, teller naturmaterialer ute og på tur, og for å finne ut hvor mange kopper og tallerkener vi trenger til måltidet- bruke kalender daglig i samling, for å jobbe med tallforståelse og tidsbegrep- la barna få kjennskap til ulike måleredskaper ved hjelp av aktiviteter der vi måler og veier- sortere leker i blant annet farger, former, størrelser, dyr, kjøretøy- benevne hverdagslige aktiviteter som klatre opp på stolen, krype under bordet, sitte ved siden av, dette for å hjelpe barna å få god romforståelse. Vi har og blant annet hinderløype- bruke mattemeisen på turer, i samling og i grupper
----------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> - ha en felles matteuke for hele barnehagen. Den uken har vi ekstra fokus på matematiske begreper, der vi leker og undrer oss i den matematiske verden
--	--

Progresjon	
1-2 år	Bli kjent med tellesanger
2-3 år	Få erfaringer med ulike former og farger
3-4 år	Gjennomføre hinderløype hvor det er fokus på å utvikle romforståelse
4-5 år	Spille terningspill
5-6 år	Få erfaringer med ulike måleredskaper

8.6 Etikk, religion og filosofi

«Etikk, religion og filosofi er med på å forme å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger. (...) Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi.»

(Rammeplanen s 54)

Rammeplanen sier blant annet at barnehagen skal bidra til at barna	<ul style="list-style-type: none">- får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på- utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap
---	--

Vi i Viste barnehage skal	<ul style="list-style-type: none">- undre oss sammen med barna over etiske, religiøse og filosofiske spørsmål- gi barna kjennskap til ulike merkedager, høytider, tradisjoner i den kristne kulturarven samt andre livssyn. Dette gjør vi gjennom samlinger, prosjekter og kirkebesøk- veilede barna om rett og galt, toleranse og respekt for hverandre gjennom lek, samlinger og her og nå situasjoner
----------------------------------	--

Progresjon	
1-2 år	Få positiv oppmerksomhet fra de voksne hver dag, ute og inne
2-3 år	Legge til rette for å skape gode relasjoner med andre barn og voksne
3-4 år	Delta i samlinger der høytider og tradisjoner markeres
4-5 år	Få mulighet til å si noen positive ting om andre barn og voksne

5-6 år

Respekt og forståelse for hverandres likheter og ulikheter

8.7 Nærmiljø og samfunn

«Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden».

(Rammeplanen s 56)

Rammeplanen sier blant annet at barnehagen skal bidra til at barna	<ul style="list-style-type: none">- blir kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden- gjennom lek og varierte aktiviteter får erfaringer med å lytte, forhandle og diskutere og få begynnende kjennskap til menneskerettighetene- oppmuntres til å medvirke i egen hverdag, får utfordringer og like muligheter til deltakelse i samfunnet- får utforske ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lære seg å orientere seg og ferdes trygt
---	--

Vi i Viste barnehage skal	<ul style="list-style-type: none">- ta i bruk og utforske turområder, kjente steder og lokale områder. Kirken, biblioteket, skoler, lekeplasser, Vistehola med flere- arrangere «Vistefestivalen»; hvor vi bruker Vistestranden aktivt- arrangere internasjonal uke og markere FN dagen med fokus på barnekonvensjonen.- markere samefolkets dag- gi barna like muligheter og fremme likestilling- følge retningslinjene til kommunen i forhold til å være en trafiksikker kommune (se under)
----------------------------------	--

Progresjon	
1-2 år	Bli kjent med ulike lekeplasser i nærmiljøet
2-3 år	Være med på tur til biblioteket

3-4 år	Lage mat på stormkjøkken ute på tur
4-5 år	Oppleve en lengre tur og lage bål i gapahuken
5-6 år	Prøve å spikke med kniv

TRAFIKKSIKKER KOMMUNE

Randaberg barnehagene, sammen med resten av kommunen, har inngått en avtale med Trygg Trafikk om å være trafikksikre virksomheter. For Viste barnehage betyr det at vi må lære barna og øve med barna på en del ting i barnehagen, ute i trafikken og i nærområdet. Vi skal også i samarbeid med dere foreldre, sørge for at barna kommer trygt og forskriftsmessig trafikksikkert til og fra barnehagen hver dag.

Vi i Viste barnehage skal	<ul style="list-style-type: none">- rette oss etter og sørge for at vi er i henhold til Trygg Trafikk sine anbefalinger når vi skal av gårde med turbuss eller offentlig transport- gi barna kunnskap om trafikkregler for fotgjengere. Lære og øve på bruk av sanser i trafikken. Snakke med barna om bruk av hjelm, bilbelte og reflekser- ha trafikkopplæring med Sjøstjernegruppen, der en følger opplegg fra Trygg trafikk- gi beskjed til foreldre om de ser barn som ikke er sikret tilstrekkelig i bilen- ta opp trafikksikkerhet i forbindelse med hente- og bringesituasjon som tema på foreldremøte om høsten
----------------------------------	--

9.0

ÅRSHJUL MED TRADISJONER OG VIKTIGE DATOER OG MÅL SATSNINGSOMRÅDER

Måned	Tema og mål	Viktige datoer
August	<p>Tema: Bli kjent og vennskap</p> <p>Mål:</p> <p>Motorikk: TRADISJONELL BARNEAKTIVITET Stimulere barns leke initiativ og tilby lek og samspill der barna er i fysisk aktivitet, og opplever glede og mestring gjennom fellesskap.</p> <p>Lek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bygge relasjoner mellom barn/voksen og barn/barn gjennom lek - Lekens utvikling <p>Sosial kompetanse: Inkludering: bidra til et godt miljø ved å invitere andre inn i lek og arbeid. Ta et medansvar for at alle barn opplever å være inkludert i gruppa</p>	<p>15.08: planleggingsdag 16.08: planleggingsdag</p>
September	<p>Tema: Bli kjent og vennskap</p> <p>Mål:</p> <p>Motorikk: BALANSE Økt kroppsbevissthet gjennom allsidig bruk av kroppen</p> <p>Sanser: Berøringssans</p> <p>Lek: Fysisk miljø inne i barnehagen</p> <p>Sosial kompetanse:</p>	<p>Fellessamling</p>

	Inkludering: bidra til et godt miljø ved å invitere andre inn i lek og arbeid. Ta et medansvar for at alle barn opplever å være inkludert i gruppa	
Oktober	<p>Tema: Krenkelse, vold, overgrep Internasjonal uke</p> <p>Mål:</p> <p>Motorikk: MUSIKK, DANS OG BEVEGELSE Opplive gleden av å bevege seg til musikk og utvikle evnen til å bruke kroppen som uttrykksform</p> <p>Sanser: Hørselssans</p> <p>Lek: Fysisk miljø inne i barnehagen</p> <p>Sosial kompetanse: Kommunikasjon: beherske grunnleggende lytteferdigheter og språkferdigheter (både verbalt og non-verbalt) i samhandlingen med andre</p>	24.10: FN kafè
November	<p>Tema: Prosjekt og juleforberedelser</p> <p>Mål:</p> <p>Motorikk: BALLTILVENNING Koordinasjon og kjennskap til ulike typer ballspill.</p> <p>Sanser: Smakssans</p> <p>Lek og sosial kompetanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - observasjon og voksenrollen - Selvkontroll: kunne regulere og styre egne følelser 	17.11: Planleggingsdag 17.11: gi beskjed om juleferie
Desember	Tema:	07.12: Nissefest

	<p>Jul</p> <p>Mål: Lek og sosial kompetanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - observasjon og voksenrollen - Selvkontroll: kunne regulere og styre egne følelser 	13.12: Lucia
Januar	<p>Tema: Felles prosjekt, TORBJØRN EGNER</p> <p>Mål:</p> <p>Motorikk: BALANSE Kjennskap til ulike kroppsstillinger og økt kroppsbeherskelse gjennom vestibulærsansen</p> <p>Sanser: Vestibulærsansen</p> <p>Lek og sosial kompetanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lekemiljø - Ulike typer lekemateriell - Ansvarlighet: kunne opptre i tråd med regler og forventninger i et lærende fellesskap 	02.01: planleggingsdag
Februar	<p>Tema: Felles prosjekt, TORBJØRG EGNER</p> <p>Mål:</p> <p>Motorikk: START/STOPP - REAKSJONSEVNE Stimulere reaksjonsevne og hurtighet</p> <p>Sanser: Synssans</p> <p>Lek og sosial kompetanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lekemiljø - Samarbeid: beherske grunnleggende lytteferdigheter, kunne hjelpe andre og arbeide konstruktivt i en gruppe 	06.02: vi markerer samefolkets dag

<p>Mars</p>	<p>Tema: Felles prosjekt, TORBJØRN EGNER Påske</p> <p>Mål:</p> <p>Motorikk: KRYPE, KLATRE OG RULLE Stimulere de grunnleggende bevegelsene</p> <p>Sanser: Luktesans</p> <p>Lek og sosial kompetanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tilrettelegge for ulike typer, fri lek vs planlagt lek - Positiv selvhevdelse: ta sosialt initiativ, være en positiv aktiv deltaker og ha egne meninger 	<p>17.03: gi beskjed om påskeferie</p> <p>Vi markerer barnehagedagen</p> <p>Avslutning fellesprosjekt; fellessamling</p>
<p>April</p>	<p>Tema: Antall, rom og form</p> <p>Mål:</p> <p>Motorikk: SANSESTIMULERING (hud, lukt, lyd, syn) All sansestimulering er viktig for at barnet skal danne seg et mest mulig helhetlig bilde av kroppen sin.</p> <p>Sanser: Ledd- og muskelsans</p> <p>Lek og sosial kompetanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fysisk miljø ute - Empati: utvikle evnen til å ha empati og vise medfølelse for andre 	<p>15.04: gi beskjed om sommerferie</p>
<p>Mai</p>	<p>Tema: Vistefestivalen</p> <p>Mål:</p> <p>Motorikk: BALANSE</p>	<p>Idrettsdag (før 17.mai)</p> <p>Dugnad foreldre (FAU setter dato sammen med bhg)</p> <p>10.mai: Planleggingsdag</p>

	<p>Økt kroppsbevissthet gjennom allsidig bruk av kroppen</p> <p>Lek og sosial kompetanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tradisjonelle barneleker - Fysisk miljø ute - Empati: utvikle evnen til å ha empati og vise medfølelse for andre 	
Juni	<p>Tema: Vistefestivalen</p> <p>Mål:</p> <p>Motorikk/sanser: TRADISJONELL BARNEAKTIVITET Stimulere barns leke initiativ og tilby lek og samspill der barna er i fysisk aktivitet, og opplever glede og mestring gjennom fellesskap.</p> <p>Lek og sosial kompetanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tradisjonelle barneleker 	<p>20.06: Avslutning Vistefestivalen</p> <p>Roseseremoni for barn som slutter i barnehagen</p>

10.0

SATSINGSOMRÅDE

«Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller»

(Rammeplanen s 15).

Hos oss har alle ansatte et ansvar eller medansvar for barnehagens faglige utvikling. Faglig utvikling gir økt kompetanse og mestringfølelse for de ansatte, noe som igjen fører til at de utfører en enda bedre jobb.

Vi har fokus på barnehagebasert kompetanseutvikling, dvs at utviklingsarbeidet involverer hele personalet.

Fagstoff tas opp på avdelingsmøter (som egne saker), pedagogmøter, assistent/fagarbeiderveiledning og personalmøter. Alle har ansvar for å møte forberedt til alle møter, og alle skal ha fått satt av tid til dette i forkant av møter.

Vi har valgt ut disse 3 satsningsområdene som vi ønsker å ha ekstra fokus på i årene 2023-2025.

Lekemiljø	<ul style="list-style-type: none">- Fysisk miljø, ute og inne- Lekens utvikling- Voksenrollen- Ulike typer lek- Ulike typer lekemateriell
Motorikk/sanser	<ul style="list-style-type: none">- Motorikk- Hørsel- Syn- Smak- Lukt- Berøring- Ledd- og muskel- Vestibulær
Sosial kompetanse	<ul style="list-style-type: none">- Inkludering- Kommunikasjon- Selvkontroll- Ansvarlighet- Samarbeid- Positiv selvhevdelse- Empati- Selvfølelse vs selvtillit- Hvordan utvikle sosial kompetanse gjennom lek?

